

NA SLEDI NOVE TEHNOLOGIJE

ZA VEČJO UBRANOST PROIZVODNJE KOVINSKE SFERE

V združenem podjetju slovenske železarne načrtovani koncept razvoja proizvodnje in predelave jekla predvideva povečanje proizvodnje, modernizacijo tehnološkega postopka in strukturalno izpopolnitev proizvodnje.

Oddaljenost od surovinskih baz narekuje tako načrtovanje, ki bo optimiziralo transportne stroške dopreme in odpreme materiala. Klasična integralna železarna, ki

Gregor Klančnik

je že v sedanosti konkurenčna le z velikimi agregati na morski obali, na bregovih plovnih rek, ali v bližini ležišča rude, na lokacijah obstoječih železarn v prihodnosti za Slovenijo ne pride več v poštev. Za železarne Jesenice, Ravne in Štore zato koncept za prihodnost predvideva tako lastno proizvodnjo surovega jekla, ki bazira na trdem železnem ali Fe vložku in je že v manjših dimenzijah iz kvalitetnih razlogov rentabilna. Novost pri tem bo uvedba direktno reduciranih bogatih rud.

Slovenska poraba jekla je na ravni razvitih dežel, saj letno znaša, računano na surovo jeklo, preko 500 kg na prebivalca. Proizvodnja jekla sedaj za tem znatno zaostaja, problem pa povečuje strukturalna neprilagojenost, ki

še, strukturalno s proizvodnjo jekla neprilagojene rasti predelovalne industrije ter gradbeništva. Reševanje oskrbovanja slovenske porabe je v prihodnosti zato iskati v medsebojnem strukturalnem prilagojevanju proizvodnje in porabe jekla in v povezavi železarn na celotnem jugoslovanskem področju.

POMEMBNOST KOVINSKE INDUSTRIJE

Kovinska in elektro predelovalna industrija sta najmočnejši proizvodni dejavnosti v Sloveniji. Celoten dohodek te poslovne aktivnosti je lani skupaj znašal 11.600 milijonov din ali 37% vse industrijske proizvodnje. Tudi po številu zaposlenih sta na čelu industrijskih panog. Skupaj sta imeli poprečno 83.300 delavcev ali 34% zaposlenih v industriji.

Predlog načrta razvoja SR Slovenije v letih 1971 do 1975 delež kovinske sfere v gospodarstvu še povečuje. Pridobljene delovne navade, strokovna ter praktična sposobnost in razvita poraba upravičujeta tako načrtovanje slovenske industrije. Prednost, ki jo je v predlogu srednjeročnega načrta deležna slovenska kovinsko predelovalna sfera, pa bo možno izkoristiti le pod pogojem:

— združevanje umskih in kreativnih sposobnosti;

Štoreški ŽELEZAR

Leto XII. — Št. 9

25. september 1972

Vsem je že več ali manj postalo jasno, da je železarstvo v slovenskem gospodarskem prostoru potrebno in da tudi v prihodnosti moralo biti prisotno pri razvoju kovinsko predelovalne industrije. Njegova prisotnost bo pogojevala oskrbljenost, strukturo in obseg porabe jekla na Slovenskem. Prav zato javnost zanima koncept razvoja slovenskih integriranih železarn. Razvojni proces črne metalurgije v svetu ima na njega odločilen vpliv.

JEKLENA TEHNOLOŠKA REVOLUCIJA

Zadnje desetletje se je vršila na področju proizvodnje jekla prava tehnološka revolucija. Zlasti zapora Sueškega prekopa je pospešila proces medkontinentalnega prometa in gradnjo orjaških metalurških proizvodnih agregatov ter razvoj neprekinjenega proizvodnega procesa. Gradnja plovnih objektov za tekoča goriva in razsutni tovor, zmogljivosti sto in več stotisoč ton, je tako pocenila prevozne stroške, da morska pot 10.000 km ni več ovira za rentabilno proizvodnjo jekla na bazi bogate brazilske rude v Evropi ali na Japonskem, če se ta vrši ob vodni poti. Velikost ladij narekuje tudi velikost proizvodnih zmogljivosti. Enostavno transport je postal sestavina tehnološkega postopka metalurgije.

Veliki plovni objekti so rentabilni le, če stalno krožijo. Ladja z razsutim tovorom 150.000 ton ima nizke transportne stroške, če na primer ob Južne Amerike do Evrope letno napravi vsaj 10 plovb, progresivno pa ji stroški rastejo s padanjem števila prevozov. Iz ekonomskih razlogov in vezave kapitala morajo železarne težiti k optimalni zalogi, ki naj ne presega dvomesečne potrebe rude, kar pomeni, da so tudi one zainteresirane na večjem številu

dovozov. Deset ladij pomeni 1.500.000 ton rude ali 1.050.000 ton surovega železa, oziroma 1.300.000 ton surovega jekla. Na Japonskem so že v obratovanju plavži, ki proizvajajo 3 do 4 milijone ton surovega železa letno. Gradnja železarn na bazi oddaljenih rud je torej možna, biti pa mora ob morju ali ob plovnih rekah in s proizvodnimi agregati velikih razsežnosti od pripravne rude, plavžev do konvektorskih talilnic z napravami za neprekinjeno ulivanje sledov za valjanje pločevine ali gredic za valjanje paličastega jekla — s kapaciteto do 10 in več milijon ton letne proizvodnje, kar pomeni, da mora biti na razpolago velik kapital in zagotovljena prodaja izdelanega blaga.

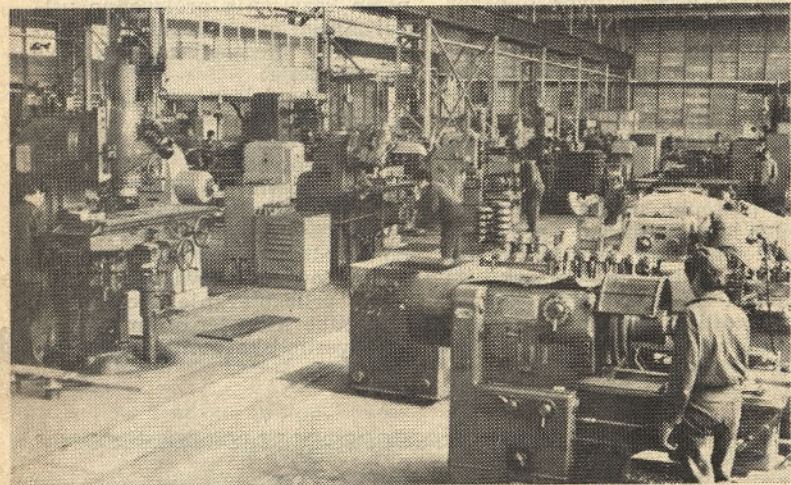
Gradnja železarn na bazi uvožene rude v notranjosti ni zanimiva, saj pretovarjanje in železnica povzročita take dodatne stroške, ki jih ni možno kompenzirati tudi z najbolj rentabilnimi proizvodnimi kapacitetami. Podobno je tudi pri domačih rudah. Za primer vzemimo največjo avstrijsko železarno Vöest — Linz. Ta v Braziliji letno kupi 1,5 milijonov ton 65% Fe rude in 2/3 te količine prevaža preko Jugoslavije. Prevoz do Bakra, to je za 12.000 km stane okrog 2,5 \$/tono, a od Bakra do Linza za 500 km pa okrog 8 \$/tono. V tem je razlog, da Vöest hoče koristiti svojo lokacijo ob plovni Donavi. Upe gradi v kanal Ren—Donava, ki naj bi, ko bo predvidoma zgrajen leta 1978, transportne stroške znižal za 30%.

Sloveniji žlahtna jekla

Gradnja sodobnih naprav klasične integralne železarne za navadne kvalitete v Sloveniji ni realna:

— ker ne razpolagamo s kapitalom,

(Dalje na 2. strani)

Prihodnost je v finalizaciji

se je zadnja dva desetletja zaradi slabe medsebojne povezanosti še povečala. Na žalost je slovenska poraba pretežno orientirana na navadno kvaliteto, kar je razkorak z obstoječim proizvodnim programom železarn združenega podjetja. Grobi podatki kažejo, da od 520.000 ton blagovne proizvodnje ZPSZ na Slovenskem ostane okrog 280.000 ton gotovega blaga. Po podatkih združenja jugoslovanskih železarn poraba na Slovenskem znaša 720 do 750 tisoč ton letno, kar pomeni, da primanjkljaj že sedaj znaša okrog 450.000 ton. Slovenski porabniki morajo tako okrog 60% svojih potreb pokrivati z nabavo iz drugih republik in uvoza. Razkorak je posledica relativno hitrej-

— racionalne delitve dela in proizvodnih programov;

— integralnega vodenja in selektivnega financiranja učinkovitih in realnih proizvodnih potencialov;

— zagotovljenega oskrbovanja z reprodukcijskim materialom.

Četudi je oskrbovanje z reprodukcijskim materialom omenjeno šele na koncu, je to primarnega značaja. Zagotovljeno mora biti ali iz domačih virov ali iz uvoza. Najbližji dobavitelji so najvažnejši, zato mora predelovalna industrija tem posvetiti največ pozornosti. V tem je razlog, da moramo ob načrtovanju razvoja kovinske in elektro industrije nujno predvideti tudi razvoj črne metalurgije ali železarstva.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Na 34. seji Ekonomsko-poslovnega odbora, dne 7. septembra 1972 so bili sprejeti naslednji

s k l e p i :

1. Po predlogu sklepov sprejetih na prejšnji seji in poročilu o njih izvršitvi je potrdil zapisnik prejšnje seje s tem, da ostane še naprej v veljavi sklep glede reklamacij.

2. Obravnaval je pripombe svetov enot na rebalans gospodarskega načrta za leto 1972 in sklenil, da se predlog rebalansa predloži delavskemu svetu tovarne v razpravo inpotrditev. V tem predlogu se je predvsem osloniti glede na pripombe 117 sklopa na odgovor, ki ga je dal ekonomsko-organizacijski sektor in tudi na te številčno predvidene količine s pogojem, da se zagotovi repro-

dukcijski material in surovine in da se uredi za vzdrževanje ustreznih služb.

3. Hkrati je Ekonomsko-poslovni odbor sklenil, da vztraja na tem, da se pospeši in uvede planiranje na osnovi tehničnih kapacitet in osnovnih normativov.

4. Obravnaval je proizvodno in finančno poročilo za julij 1972 in ugotovil, da operativni plan ni bil dosežen, finančni rezultat pa je bil ugodnejši nasproti prejšnjim mesecem.

5. Potrdil je predlog operativnega plana za mesec september.

6. Sklenil je, da se tovarišema Žohar Viliju iz livarne valjev in Vrečar Cvetku iz priprave dela za 117 sklop iz naslova racionalizatorskih predlogov izplača ustrezna nagrada za prvo leto koriščenja racionalizacije.

NA SLEDI NOVE TEHNOLOGIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

— ker nimamo tako razvito porabo, da bi lahko gradili optimalne proizvodne zmogljivosti.

Zaradi visokih suhozemnih transportnih stroškov bi za morebitno izgradnjo lahko uporabili le morsko obalo. Za bližnjo prihodnost pa za tak objekt ni možno računati niti na druge lokacije ob Jadranski obali, saj je ob obalah Sredozemskega morja že sedaj vrsta železarn. Taranto se povečuje na 10 milijonov ton, v Marseillu pa se že gradi nova železarna, ki bo v končni dimenziji tudi imela kapaciteto okrog 10 milijonov ton letno. Vedeti moramo, da optimalnost integralnih železarn za navadna jekla leži nad 2 milijona ton letno, za proizvodnjo plemenitih kakovitet pa zadostuje 200.000 ton.

Imperativ razvoja slovenskega železarstva je kvaliteten program, kateremu bi morala slediti tudi predelovalna industrija. Usklajevanje proizvodnje in porabe jekla je dolgotrajen proces. V Sloveniji moramo ob ubranem prizadevanju doseči premik že v tekočem srednjeročnem obdobju, več pa v petnajstletnem razvoju do leta 1985. V bližnji prihodnosti bo več možno napraviti na strukturalnem prilagojevanju kot na kvantitativnem približevanju proizvodnje in porabe jekla na Slovenskem.

Prilagojevanje proizvodnje in porabe

Prisotnost ZPSŽ in predvidena integracija v kovinsko predelovalni sferi naj bi v tekočih petih letih povečala porabo jekla slovenskih železarn v republiki od sedanjih 55 na 75 %, kar bo le delno ublažilo problem oskrbovanja porabnikov jekla. Predlog družbenega plana razvoja SRS v letih 1971 do 1975 namreč prognozira rast kovinske in elektro industrije po stopnji 10,3 a črne metalurgije le z 8,3. Od predvidenega povečanja proizvodnje surovega jekla od 639.000 ton, dosežene leta 1970, na 800.000 ton leta 1975, bo s proizvodnjo 700.000 ton leta 1972 okrog 38 % povečanja že doseženega, kar pomeni, da za lastno proizvodnjo te substance v Sloveniji ne bomo v celoti sledili potrebam.

Pomanjkanje kapitala, preozka poraba in drugi razlogi ne dovoljujejo občutnega povečanja količin lastne proizvodnje surovega jekla. Izhod lastne proizvodnje surovega jekla je le v povečanju tistih asortimanov kvalitetnih in plemenitih vrst, ki se ne morejo dobiti iz drugih virov, oskrbovanje polizdelkov navadnih kakovitet za slovenske železarne pa v prihodnosti rešiti integralno z železarnami v drugih republikah, kjer v boljših pogojih že nastajajo obrati optimalnih zmogljivosti. Z Železarno Smederevo je že sklenjena pogodba za dobavo slabov od leta 1974 dalje v količini do 200.000 ton letno; na podlagi pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju z Železarno Sisak pa se z enotnim načrtovanjem računamo, da bo v prihodnosti iz predvidene izgradnje na novih zmogljivostih z letno proizvodnjo okrog 1 milijon ton slabov od leta 1978 dalje možno od te železarne dobivati po 300.000 ton polizdelkov letno. Omejevanje na kvaliteta in žlahtna surova jekla torej ne pomeni, da slovenske žele-

zarne ne bodo več dobavilej navadnih asortimentov jekel.

Počasna rast lastne proizvodnje surovega jekla bo kompenzirana z nabavo polizdelkov iz drugih železarn in dodatno v obliki blagovne izmenjave z vzhodno evropskimi državami, katera mora postati vse pomembnejši vir za oskrbovanje slovenskih porabnikov jekla. Načrt predvideva, da bodo tovarne ZPSŽ leta 1976, to je po sklenitvi sedanjega petletnega obdobja, dale tržišču okrog 800.000 ton gotovega blaga, kar je 55 % več kot leta 1970. Predvideno naj bi tri četrtine ali 600.000 ton bilo predelanega in uporabljenega v republiki.

V času do leta 1975 ne bodo nastale večje spremembe na področju surovega jekla. Že leta 1973 bo vključena v proizvodnjo dodatna 45-tonska elektro peč v Štorah, ki bo letno dajala okrog 700.000 ton surovega jekla. Drugih večjih naložb v talilnici se v tem času ne predvideva, zato bo tudi na koncu sedanjega petletnega obdobja velik del — okrog 340.000 ton letno ali 45 % — surovega jekla pridobljenega po tehnološko zastarelem Siemens-Martinovem postopku. Do leta 1985 pa bodo nastale take tehnološke, količinske in strukturalne spremembe v proizvodnji talilnic, ki bodo občutno vplivale na založenost slovenskega trga in večjo ubranost proizvodnje in predelave jekla.

LETA 1985 EN MILIJON TON BLAGA

Dolgoročna koncepcija razvoja slovenskih železarn predvideva ukinitve lastne proizvodnje surovega jekla kot tekočega vložka za talilniške peči. Ugasnili bodo jeseniški plavž in razen štorskega elektro plavža, ki bo izdeloval izključno specialno surovo železo, bodo po rekonstrukcijah vse tri železarne imele le elektro talilnice. Za leto 1985 je predvideno en milijon ton lastnega surovega jekla izključno elektro kakovitet. To bo na Jesenicah doseženo z dvema dodatnima visoko produktivnima elektro pečema, dodatno elektro pečjo v Štorah in specialnimi elektro talilniškimi napravami na Ravnah. Perspektiva slovenske proizvodnje se torej tudi za daljšo prihodnost gradi na kvalitetnih in žlahtnih vrstah surovega jekla, potrebe po navadnih kvalitetah valjavskega vložka pa naj bi se krile z nabavo polizdelkov iz drugih republik in inozemstva. Na takih predpostavkah bodo slovenske železarne dajale tržišču okrog en milijon ton gotovih izdelkov jekla.

Ob tem, da se bo proizvodnja jekla od sedanje povečala le za 43 %, ne pomeni, da to ne bo zahtevna naloga; upoštevati je treba ugasnitev SM peči in nabavo novih elektro agregatov. Povečanje proizvodnje surovega elektro jekla do sedanjih 350.000 na en milijon ton ali za 650.000 ton letno bo moralo biti spremljano s povečanjem energetskih virov in širjenjem oskrbovanja z vložkom. Celotna svetovna proizvodnja elektro jekla v glavnem bazira na starem železu. Staro ali povratno železo se v železarne vrača po prečno po 20. letih po tem, ko je bilo izdelano in dano v uporabo. Povratna količina znaša do 20 % od nove proizvodnje surovega jekla. V Jugoslaviji, ki po resoluciji dolgoročnega razvoja za le-

to 1985 predvideva proizvodnjo 8 milijonov ton surovega jekla, zaradi nagle rasti ni možno računati z najvišjim proporcem doma zbranega starega železa, kar pomeni, da se bo sedanji primanjkljaj okrog 300.000 ton letno z izgradnjo novih elektro peči še znatno povečal. Za proizvodnjo žlahtnih vrst jekel pa problem ni le v količini starega železa, temveč tudi v njegovih škodljivih primeseh. Za proizvodnjo legiranih in žlahtnih jekel je najboljše čisto, iz rude pridobljeno železo. Izhod iz v direktni redukciji bogatih železnih rud.

Tehnologi na vseh krajih sveta se intenzivno bavijo s postopkom take direktne redukcije železove rude, ki bi lahko služila kot neposreden vložek za elektro talilniške peči. Postopek za pridobivanje železne gobe ali metaliziranih pelet je že industrijsko osvojen, potreben je le še čas, ko bo poleg klasične proizvodnje preko plavžev direktna redukcija postala pomemben ekonomsko uspešen dodaten način pridobivanja jekla iz rude.

Potem ko smo ugotovili, da je klasični postopek pridobivanja surovega železa, ki se tekoče uliva v konvertorje, za izdelavo surovega jekla primeren le za masovno proizvodnjo velikih razsežnosti in da za slovenske razmere ni primeren, v prihodnosti za proizvodnjo surovega jekla poleg starega železa kot vložka lahko računamo le na metalizirane pelete. Primer KORF v Hamburgu tak koncept upravičuje,

PRIHODNOST JE V DIREKTNI REDUKCIJI

V Hamburgu je zgrajena nova železarna z zmogljivostjo okrog pol milijona ton ulitih polizdelkov in 300.000 ton valjanega jekla. Nabavlja pelete, jih metalizira in z njimi v razmerju 70 % metaliziranih pelet s 95 % Fe in 30 % starega železa zalaga dve visoko produktivni 90-tonski elektro peči. Surovo jeklo po neprekinjenem postopku ulivajo v gredice. KORF je poleg drugih s proizvodnjo dokazal, da je direktna redukcija realna in perspektiven postopek za pridobivanje jekla v prihodnosti. Zanimivo je, da je v tej železarni zaposlenih le 850 ljudi — 700 delavcev in 150 usluž-

bencev — še posebno pa so za nas zanimivi relativno nizki investicijski stroški. Medtem, ko se računa pri klasičnem postopku s 350 do 400 \$ naložb na tono valjanih izdelkov, pri KORF-u ti stroški znašajo le okrog 500 DM na tono. Zagonske težave, ki v železarni Hamburg obstajajo, bodo sigurno rešene, zato v prihodnosti z direktno redukcijo lahko resno računamo. Poleg bogate 65 % Fe rude je reductent pomembno sredstvo za metalizacijo. Do sedaj je najuspešnejši zemeljski plin, uveljavljajo pa se tudi goriva. Računa se, da bo v nekaj letih to dobro tehnološko dognano.

Koncept ZPSS predvideva izgradnjo dveh baterij za peletizacijo in metalizacijo s kapaciteto po 300.000 ton letno. Najprimernejše mesto za to proizvodnjo bi bila industrijska cona Koper. Iz te luke bi se metalizirani peleti prevažali v železarno Jesenice, Ravne in Štore, kar bi ob starem železu pomenilo redno oskrbovanje s čistim 95 % Fe vložkom, primernim za proizvodnjo kvalitetnih in žlahtnih jekel.

Ob izgradnji naprave za direktno redukcijo rude bi morali v neposredni bližini rezervirati tudi prostor, primeren za morebitno izgradnjo talilnice, ki naj bi poleg metaliziranih pelet bila tudi dobavitelj ulitih polizdelkov navadnih kakovitet za oskrbovanje valjarn ZPSS.

Iz povedanega se vidi, da bo proizvodnja jekla na slovenskem tudi v prihodnosti lahko obstajala in se razvijala dalje. To bo brez dvoma v prid predvsem predelovalni industriji. Neposredno povezovanje in usklajeno načrtovanje proizvajalcev in predelovalcev bi bil najbolj učinkovit način razvijanja proizvodne ustvarjalnosti na področju jekla. Zasnove integracijske povezave na grupacije:

- proizvajalcev cestnih in železniških vozil,
 - bele tehnike in
 - strojogradnje
- naj bi v poslovno tehnični povezavi z Združenim podjetjem slovenske železarne oblikovale stalno koordinacijsko telo, katero naj bi dobilo moč vpliva na strukturalno prilagojevanje proizvodnje in porabe jekla ter s tem v zvezi na investicijsko politiko v Sloveniji.

Komisija za uveljavljanje ustavnih dopolnil

Delavski svet Združenega podjetja slovenske železarne je na svojem zasedanju dne 19. 9. 1972 na Ravnah imenoval komisijo za uveljavljanje ustavnih dopolnil. Namen komisije je, da: usklajuje delo pri uveljavljanju ustavnih dopolnil med tovarnami ZPSS; zbira in posreduje izkušnje drugih delovnih organizacij izven združenega podjetja tovarnam ZPSS; pripravi osnutek sporazuma o združevanju sredstev ter urejanju medsebojnih odnosov v ZPSŽ; pripravi osnutke drugih

temeljnih splošnih aktov ZPSŽ ter pripravi vzorčne osnutke oziroma teze za enotno ureditev samoupravnih aktov v tovarnah ZPSŽ.

V komisijo so bili imenovani: Dušan Stare iz Železarne Jesenice, Adi Cigler iz Železarne Ravne, Viktor Opaka iz Železarne Štore ter Andrej Cetinski in Miha Potočnik iz direkcije ZPSŽ. Komisija lahko k sodelovanju pritegne še druge strokovnjake. Rok za izdelavo osnutkov aktov ZPSŽ je do konca leta 1972.

Delo samoupravnih organov

KADROVSKO-SOCIALNI ODBOR je na 26. seji, dne 8. septembra 1972 sprejel naslednje

s k l e p e :

1. Na znanje je vzel informacijo, ki jo je glede organizacije tovarne podal na seji tovariš dr. mag. Čizman, dipl. ing.

2. Dopolnil je sklepa sprejeta ob priliki odobritev organizacije ekonomsko-organizacijskega, komercialnega in kadrovskega sektorja, in sicer:

1. Vse odločbe izdane po novi organizaciji posameznih sektorjev in služb sočasne in veljajo do dokončne uskladitve rangiranja.

2. Vsem tistim, ki izpolnjujejo pogoje glede izobrazbe, se izdajočasne odločbe po novi organizaciji z upoštevanjem eventualnih odbitkov zaradi manjkajoče prakse (po pravilniku).

3. Pri vseh tistih, ki nimajo takšne izobrazbe, ki jo delovno mesto zahteva, se izdajo odločbe, kakor sledi:

a) tistim delavcem, ki so stari 45 let in več in imajo najmanj 10 let prakse v ožji stroki, se izdajočasne odločbe po novi organizaciji z upoštevanjem odbitka po obstoječem pravilniku;

b) tistim delavcem, ki so stari manj kot 45 let in imajo 10 let in več prakse v ožji stroki, se izdajočasne odločbe tako, da se uvrstitev po novi kategorizaciji znižaja za en rang;

c) tistim delavcem, ki so stari manj kot 45 let in imajo manj kot 10 let prakse v ožji stroki, se izdajočasne odločbe tako, da se uvrstitev po novi kategorizaciji znižaja za dva ranga, eventualni odbitek zaradi manjkajoče prakse pa se upošteva po pravilniku.

V primerih pod b) in c) se odbitek zaradi manjkajoče izobrazbe po obstoječem pravilniku ne upošteva.

Vsi tisti delavci, ki imajo po sedanji uvrstitvi višji rang, kot bi jim pripadal po novi organizaciji z upoštevanjem gornjih določil, obdržijo do dokončne uskladitve delovnih mest sedanji rang.

3. Za ekonomske tehnike se sprejmeta dva začetna vmesna ranga:

— ekonomski tehnik rang XII — 292;

— ekonomski tehnik rang XIV — 330.

Za vse tehnike veljajo vmesni rangi le v primerih, če je delovno mesto, ki ga zasede tehnik začetnik, višje ocenjeno od predvide-

nih začetnih rangov. Uvrstitev v vmesne (začetne) range lahko traja največ tri leta.

4. Odobril je spremembo kataloga delovnih mest za modelne mizarje in livarje z veljavnostjo od 1. septembra 1972 dalje.

5. Sklenil je, da se zaradi izpolnitve organizacije v mehanični delavnici razširi zasedba na delovnem mestu »delovodja«, nadalje uvede novo delovno mesto »asistent« in uvede novo delovno mesto »kontrolor« — vse z veljavnostjo od 1. septembra 1972.

6. Odobril je sistem nagrajevanja za učence vajenskih šol in učence za specializirane poklice.

7. Sklenil je, da se s 1. 9. 1972 tovarišica Mastnak Olga namesti na delovno mesto »vodja oddelka za nagrajevanje«, tovariš Gerkeš Štefan pa na delovno mesto »šef prodaje«.

Odbor za splošne zadeve, normativne akte in informacije je na 19. seji dne 6. septembra 1972 sprejel naslednje sklepe:

1. Ker v sedanjem pravilniku o dodeljevanju kreditov ni določila, do kdaj mora dobitnik posojila izprazniti tovarniško stanovanje, je s tem določilom dopolnil pravilnik.

2. Obravnaval je pripombe svetovotnot na Pravilnik o stimulatvinih dodatkih in sklenil, da se predlog predloži delavskemu svetu tovarne v razpravo in potrditev s spremembami in dopolnitvami.

3. Razpravo o osnutku pravilnika o dodatku za minulo delo je preložil na prihodnjo sejo, ko bo tovarišica Mastnakova poročala o svojih ugotovitvah glede tega pravilnika na Jesenicah in Ravnah

in s tem v zvezi pripravila nov predlog pravilnika o dodatku za minulo delo.

4. Sklenil je, da se da Pravilnik o odgovornosti pri delu v razpravo delovnemu kolektivu, s tem da se pripravi za razpravo ustrezen material in da se razprave zaključijo v dveh mesecih.

5. Sklenil je, da se odobri na naknadno vloženo prošnjo za dodelitev kredita za individualno gradnjo še kredit Kresnik Francu iz nadzorne službe — 8.000 din, Planko Ivanu iz valjarne I 3.000 din in Mravljak Marjanu 5.000 din.

6. Glede dodelitve gradbenih parcel raznim prosilcem pa je sklenil, da se zadeva preloži do časa, ko direktor splošnega sektorja stvar razčisti s posameznimi prosilci.

IZ KADROVSKEGA POROČILA

Zaposlitev in spremembe v I. polletju tega leta nam prikažejo naslednji podatki, posneti iz polletnega kadrovskega poročila.

Ob začetku leta nas je bilo v tovarni zaposlenih 2333 oseb in v stanovanjsko gradbeni enoti, vključno s komunalnim oddelkom 99 ter gostinski enoti 41, kar je skupaj 2473 zaposlenih. V prvem polletju smo na novo evidentirali oziroma prijavi 232 in odjavili 175 oseb. Tako se je število zaposlenih do 30. 6. 1972 povečalo za 57 članov. Premestitev med enotami je bilo 121.

Največje spremembe so nastale v livarni II, kjer je stalež porastel za 35 ljudi, v valjarne II za 25, v enoti mehanske obdelave za 11, v OTK za 5, itd., v strokovnih službah se je tehnično povečalo za 12 ljudi, v komercialnem pa za 5 oseb. Največje znižanje števila zaposlenih pa je v šamotarni za 19 ljudi, nadalje v livarni I za 9, delno tudi v mehanični in električni, vendar je prehodno, ker se bo z zaključkom šolskega leta v vzdrževalnih obratih število spet povišalo.

Povprečno je bilo mesečno odjavljenih 29 ljudi (najmanj v januarju 11 in največ v februarju 42), prijavljenih pa povprečno 38 ljudi na mesec. Številčna vključitev je bila vsak mesec skoraj enaka. Pri odjavljenih vplivajo na število med meseci odhodi v JLA, ki ne potekajo enakomerno.

V navedenem razdobju je odšlo na odslužitev vojaškega roka 51 fantov, vrnilo se jih je 37.

Po številčnem stanju 30. 6. t. l. smo imeli razmerje zaposlenih v strokovno-administrativnih službah v odnosu do ostalih 13,8% proti 86,2%. V »delavskem« staležu je 2055 ali 86,2% zaposlenih, v strokovno-administrativnih službah pa 327 ali 13,8% od skupnega števila zaposlenih v tovarni. V samostojnih enotah je bilo 145 zaposlenih ali 6,1% števila zaposlenih v tovarni, od tega je bilo 44 zaposlenih v gostinski in 101 v stanovanjski enoti, kjer je vključen tudi komunalni oddelek z 59 zaposlenimi.

Pri prekinitvah dela je po vzrokih največ odpovedi delavcev, oz. samovoljnih prenehanj dela, vendar letos manj kakor v istem času preteklega leta. Na drugem mestu so upokojitve, ki so po številu enake, kakor v lanskem pr-

vem polletju. Največja fluktuacija je pri nekvalificiranem kadru, na kar vpliva predvsem težina dela in relativno nizki osebni dohodki. Po številu jih je odšlo toliko, kolikor nam jih je uspelo vključiti v delo v tovarno.

Prevozi na delo. Znano je, da se na delo prevažajo predvsem z avtobusi delavci in to iz šestih smeri, in sicer: Loke pri Žusmu, Planine, Dramelj, Osredka, Zabukovce, Celja in Kozjega. Povprečno število vozačev z rednimi avtobusi je 805, z vlakom 193 in ostalimi javnimi prevoznimi sredstvi 165 ali skupaj 1163 oz. 47,9% zaposlenih. Za prevozne stroške smo v prvem polletju plačali 732.043,10 din in je 32,4% več kakor v istem razdobju preteklega leta. Od skupne vsote so plačali »vozači« 341.818,70 din ali 46,7% skupnih sredstev, ostalo smo krili iz sredstev podjetja v višini 53,3 odstotka skupnih stroškov.

Kadrovski sektor

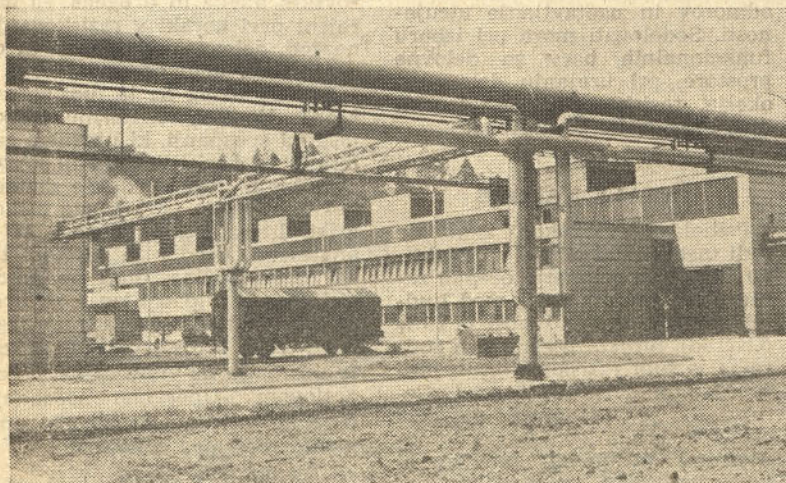
ZDRUŽENO PODJETJE SLOVENSKE ŽELEZARNE ŽELEZARNA ŠTORE

Razpisna komisija objavlja za sprejem na delo naslednje

RAZPIS

Na delo sprejmemo naslednje kadre:

- Dipl. ing. elektrotehnike** — šibki tok za delo na področju avtomatike in industrijske elektronike.
Pogoj: dipl. elektroinženir — šibki tok in 2 leti ustrezne prakse.
 - Dipl. ing. metalurgije** — za delo v tehnologiji pri proizvodnji valjev in težkih ulitkov.
Pogoj: dipl. ing. metalurgije — lahko začetnik.
 - Dipl. pravnik** — za delo v pravni službi (vodja pravne službe)
Pogoj: zaželjena 2-letna praksa in sodniški izpit.
 - 2 strojna tehnika** — za delo na vzdrževanju.
Pogoj: TSS — strojni oddelek in 2 leti ustrezne prakse.
 - 1 elektrotehnik** — za delo na vzdrževanju
Pogoj: TSS — elektrooddelek jakj tok in 2 leti ustrezne prakse.
 - Več KV strojnih ključavničarjev** — za delo na vzdrževanju
Pogoj: poklicna šola in zaželjena praksa
 - Več KV železostugarjev** — za delo na obdelavi ulitkov
Pogoj: poklicna šola in zaželjena praksa
 - Več delavcev** — za priučitev za delo v valjarstvu
 - Več delavcev** — za priučitev za delo v livarstvu
- Pojasnila in prijave v kadrovskem sektorju.

Kot žile povezujejo cevovodi obrate

POŽARNA (NE)VARNOST V NAŠEM PODJETJU

Za nemoten potek proizvodnje se pri rednem delu poleg proizvodnih problemov srečujemo tudi s vprašanjem kako zagotoviti požarno varnost na delovnem mestu oziroma v podjetju nasploh. Znano je, da požari uničujejo posamezne dele tovarne, stroje in ostala proizvodna sredstva in s tem povzročajo našemu gospodarstvu ogromno škodo. Večina požarov nastaja zaradi neupoštevanja preventivnih ukrepov že v času izbire lokacije za gradnjo posameznega objekta, nadalje pri izbiri odgovarjajočega gradbenega materiala, pri razvrstitvi posameznih naprav v objektu itd.

Zelo redko se tudi najdejo potrebna finančna sredstva za nabavo ustreznih sredstev in naprav za preprečevanje oziroma gašenje požarov, da ne govorim o sodobnih avtomatskih napravah za javljanje in gašenje požarov. Tako pretirano stiskanje z denarjem in laična mišljenja, da do požara ne more priti, je stalo našo skupnost že precej milijard dinarjev.

Tudi v našem podjetju ni stanje najboljše. Poglejmo stare objekte od šamotarne, mehanične delavnice, skladišč modelov in druge opreme, staro valjarno, jeklarno itd. K omenjenim objektom so se v zadnjih letih priključili še kisikarna, mešalna postaja, skladišče mazuta itd. Priznati moramo, da pri omenjenih objektih niso bili upoštevani predpisi o primerni — varni lokaciji, kar zelo negativno vpliva na požarno varnost v podjetju. Tudi pri raznih adaptacijah in dograditvah nimamo dovolj posluha, da bi vsaj

zmanjšali, če že ne v celoti odpravili nevarnosti za nastanek požara. Lahko trdim, da se imamo zahvaliti le srečnemu naključju ter budnosti posameznih vzdrževalcev in gasilske službe, da ne pride do večje nesreče. V dokaz bi navedel nekaj primerov:

— vsi vemo, da je skladišče plinskih jeklenk na nepravem mestu, da obstaja možnost za nastanek požara v neposredni bližini. Ta nevarnost pa se je povečala še z adaptacijo skladišča modelov. Prav tako so še posamezni primeri, ko ostanejo plinske jeklenke po končanem delu nezavarovane na raznih deloviščih.

— V priročnih skladiščih so nakopičeni razni materiali, med ostalimi tudi zaščitna sredstva, lahko vnetljive snovi in tekočine — Skoraj nikjer se ne uporabljajo predpisane pločevinaste posode za shranjevanje mastnih krp in odpadnega olja, le-to se običajno zliva v kanalizacijo, kar je skrajno neprimerno.

— Okolica skladišč, predvsem skladišč goriv in železa je obdana z gorljivimi snovmi (grmovje, trava).

— Neprimerni iskrolovci na železniških lokomotivah dopuščajo letenje isker tudi do 10 m upekerja, katere predstavljajo nevarnost za okolico in so bile povzročitelj večjega števila začetnih požarov.

— Nered okrog šamotarne (seno in ostali odpadki) ter odprtost obrata omogoča gibanje nezaposlenih in otrok med objekti in s tem tudi možnost raznih prekrškov.

— Čiščenje strojev z vnetljivimi tekočinami in uporaba odprtega ognja (prižiganje cigaret) je v naših delavnicah kaj gost primer.

Se bi lahko našteval primere raznih nepravilnosti, toda prepustimo to razmišljanju posameznikom.

Naša skupnost posveča preko svojih organov preventivni zaščiti prav posebno skrb ter v ta namen organizira razna strokovna posvetovanja, šole, izdaja zakone, predpise, navodila itd. Kot ena propagandnih oblik je tudi vsakoletna organizacija »Tedna požarne varnosti«, ki bo letos od 24.

septembra do 1. oktobra. Namen te akcije je, da se vsaj v tem času pregleda situacija, ugotovijo pomanjkljivosti in izdelajo predlogi za odpravo istih. Gasilska služba bo v času od 15. do 30. tega meseca izvedla razgovore z zaposlenimi v posameznih obratih, poseben poudarek pa bomo dali prikazovanju pravilne uporabe gasilskih aparatov in drugih naprav za gašenje požarov. Pri tem pričakujemo vso pomoč vodstev posameznih obratov. Vedeti moramo, da ni odvisna požarna varnost v podjetju od peščice gasilcev in nekaterih posameznikov, temveč od slehernega člana kolektiva.

AKTIVNOST KRVODAJALCEV

Darovana kri je že številnim bolnikom in ponesrečencem rešila življenje ter si brez tega dragocene zdravila sodobna medicina sploh ne more zamisliti uspešnega zdravljenja. Kri je tudi zdravilo, ki se ga sploh ne more pridobiti na umetni način, ampak jo lahko daruje le zdrav in za to sposoben krvodajalec. Tega se dobro zavedajo tudi krvodajalci železarne Štore, ki se v velikem številu odzovejo ob rednih krvodajalskih akcijah, priskočijo pa tudi na pomoč v izrednih primerih, ko v celjski bolnišnici primanjkuje krvi določene krvne skupine. Vsega je v našem podjetju registriranih 579 krvodajalcev, od tega 322 rednih, to je taktih, ki darujejo kri 1 do 4 krat letno in 257 občasnih. Med krvodajalci je 526 moških in 53 žensk, delavcev je 460, uslužbencev 119. Med uslužbenci je tudi 8 inženirjev, kar je v odnosu na podatke iz ostalih podjetij v celjski občini zelo pozitivno. V letošnjem letu smo imeli že eno redno akcijo, dvakrat pa smo se odzvali, ko je v celjski bolnišnici primanjkovalo krvi redke krvne skupine. Večje število zaposlenih pa gre tudi posamezno v bolnico na odvzem krvi. Omenjene akcije uspevajo seveda ob popolnem razumevanju vodilnih organov v podjetju oziroma v posameznih obratih. Naslednja redna krvodajalska akcija v Železarni Štore bo v petek 29. septembra 1972, kot običajno v kulturnem domu. Prepričani smo, da bo tudi ta akcija tako uspešna, kot dosedanje.

UPORABNA SPOZNANJA IZ PSIHOLOGIJE

PSIHOLOGIJA V ŽELEZARNI

I.

Mnogim ljudem zveni beseda »psihologija« se precej čudno in tuje, nekateri pomislijo na intimne nasvete po časopisih in revijah, drugi se spomnijo testiranja, tistim najmanj poučenim pa je psihologija skoraj enaka »skrivnostni« hipnozi ali celo čarovništvu. Sodoben psiholog se takim pojmovanjem lahko le nasmehne, čeprav je v veliki meri tudi sam kriv, ker premalo seznanja ljudi s širino in resničnostjo svoje stroke.

Davke za taka pojmovanja so plačevali tudi psihologi pri nas, ki so glede na jugoslovanske ali slovenske razmere zgodaj zaozari ledino. Njihovo delo se je sprva zoževalo na občasna testiranja, raziskovanja o gibanju delovne sile, izvedbo nekaterih anket ipd. Posebno v prvih naporih je neznanost psihologiji dokaj pomagala že uveljavljena medicina dela, s katero bi tudi v prihodnje želeli čim tesneje sodelovati. Kasneje je testiranje postalo sistematično, raziskave o fluktuaciji, odsotnosti in drugih kadrovskih problemih so se poglobile in razširile.

SEDANJE IN PRIHODNJE NALOGE

Tehnologi in ekonomisti si prizadevajo doseči maksimalno pro-

izvodnjo najboljše kvalitete v najkrajšem času; toda to ni dovolj za polno učinkovitost človeškega dela, ki mora tako produktivnost doseči še z najmanjšo energijo in z največjim zadovoljstvom delavcev. A za te cilje tehnika in ekonomika nista zadostni, zato jih moramo podpreti in dopolniti še z medicinskim, psihološkim in sociološkim obravnavanjem odnosa med človekom in delom.

In kakšna naj bo pri tem naloga psihologa? Najbolj na splošno in v načelu predvsem dvojna: prizadevati si mora, da človeka kar najbolje prilagodi delu in da delo kar najbolje prilagodi človeku.

PRILAGODITI ČLOVEKA NJEGOVEMU DELU

Če hočemo zaposliti »pravega človeka na pravem delovnem mestu«, moramo seveda spoznati oboje: delovno mesto in delavca. Prvega s sistematično analizo delovnih mest, delavca z razgovorom, testiranjem itd. Seveda pa to ni dovolj: poskrbeti moramo za sistematično poklicno uvajanje, izobraževanje in usposabljanje. In še več: sprmeljati in ocenjevati moramo delavčevo uspešnost,

skrbeti za premeščanje, napredovanje in nadaljnje izpopolnjevanje zaposlenih.

PRILAGODITI DELO ČLOVEKU

Psiholog bi se moral jasno zavedati, da je človek sicer izredno prilagodljiv, a da nima tudi ta prilagodljivost določene meje, ki se jih ne sme prekoračiti. Zato naj psiholog v industriji s svojim znanjem sodeluje tudi pri oblikovanju dela, torej z nasveti za najugodnejše drže in gibe telesa, najbolj racionalno ureditve strojev, orodja in signalnih naprav, delovnega tempa in ritma, razporeditev odmorov in ugotavljanje utrujenosti. Sodelovati mora pri izboru funkcionalnih barv za delovne prostore, pri urejanju delovnega okolja, raziskovanju monotoničnosti dela in še bi lahko našteval.

OSTALE NALOGE

Psihologa vsekakor zanimajo tudi medsebojni odnosi v kolektivu, saj se po nekaterih ocenah zaradi medsebojnih trenj med ljudmi zmanjša produktivnost za 25% (Carrad). Široko in zanimivo področje je tudi raziskovanje in preprečevanje delovnih nezgod. Cenijo, da je v vsakem podjetju okrog 7% ljudi z določenimi osebnostnimi problemi, katerim bi lahko (klinični) psiholog svetoval iz težav. Posebno skrb bi morali

posvetiti tudi fizično in duševno prizadetim ter alkoholikom.

Na zahodu, posebno pa še v ZDA, se psihologi na veliko ukvarjajo s psihologijo reklame: sestavljajo gesla, izbirajo barve in napise za embalažo ipd. Z uvajanjem domače trgovske hiše se tudi pri nas s tem odpira novo delo.

NAČRT IN STVARNOST

Vse našteje naloge so obveza za bodočnost, sicer težke, a vendarle izpolnjive. Prav v zadnjem času so nastali pogoji, ki dajejo dobre upe za realizacijo: poleg že utečenih nalog okrog testiranja, kadrovskih analiz in drugega, so narajeni prvi koraki v raziskovanju nezgod, delovne utrujenosti in ocenjevanja delovne uspešnosti.

Ena od nalog pa je tudi seznanjanje ljudi z nekaterimi psihološkimi spoznanji, ki utegnejo zanimati in koristiti širšemu krogu zaposlenih. Res je, da se dandanes dobi že na gore razne psihološke literature, predvsem še v angleščini, vendar je res tudi to, da danes večina ljudi ne najde niti časa niti potrpljenja za prebiranje zahtevnega strokovnega čtiva izven svoje stroke. Prav zato upam, da bo vrsta člankov pod naslovom »Uporabna spoznanja iz psihologije« našla dovolj zanimanja tudi med železarji.

F. Belčič, dipl. psih.
(Nadaljevanje sledi)

USPEŠNI IN NEUSPEŠNI STILI VODENJA

(Prirejeno po W. J. Reddin: Managerial Effectiveness. McGraw-Hill Book Co. New York 1970).

Kanadski behaviorist in profesor za poslovno upravo W. J. Reddin razlikuje štiri osnovne stile vodenja, ki jih prikaže z dvodimenzionalnim kvadratom. Višina v kvadratu označuje socialno usmerjenost vodilne osebe od stopnje 0 do 4, dolžina v kvadratu pa označuje usmerjenost v naloge prav tako od stopnje 0 do stopnje 4. Stil vsakega vodje tako opredeli dvodimenzionalno z neko točko v kvadratu. Za praktične namene lahko razlikujemo štiri osnovne stile vodenja, in sicer:

1. zadržani stil vodenja, to je stopnja socialne usmerjenosti v nalogo od 0 do 2;

2. socialno usmerjeni stil vodenja, to je stopnja socialne usmerjenosti od 2 do 4. stopnja usmerjenosti na naloge pa od 0 do 2;

3. v naloge usmerjenosti stil vodenja, to je stopnja socialne usmerjenosti od 0 do 2. stopnja usmerjenosti v naloge pa od 2 do 4;

4. združeni stil vodenja, to je stopnja socialne usmerjenosti in usmerjenosti v naloge od 2. do 4.

Bolj diferenciranih kombinacij obojne usmerjenosti je seveda nešteto; štirje osnovni stili vodenja so le reprezentativni stili. Opišimo kratko značilnosti navedenih štirih reprezentativnih stilov vodenja:

1. Zadržani vodja (Reddin govori o separated manager — izolirani vodja), ki predvsem skrbi, da popravlja napake oziroma odmiče podrejenih od začrtanih pravil dela in obnašanja. Raje piše, kot govori, ker je relativno malo komunikativne. Upošteva zlasti izkušnje iz preteklosti. Bolj se istoveti z organizacijo kot celoto kot s posameznimi člani modernizacije. V prvi vrsti upošteva pravila in predpisane postopke in ocenjuje druge, kako se jih držijo. Pri svojem predstojniku ceni predvsem razum, tega pa ne ceni vedno pri drugih. Na sestankih uporablja parlamentarni stil, skuša razjasniti položaj, drži se dnevnega reda in zelo upošteva funkcijo predsednika (vodje) sestanka. Zadržani vodja je običajno zelo primeren za administrativne, računovodske, statistične pa tudi za konstruktorske posle. Izogiblje se nerutinskemu delu, ker v njem ne uživa. Če gredo stvari narobe, navadno reagira tako, da uvaja več kontrole. Na ta način skuša tudi depersonalizirati bodoče konflikte, ki se jim skuša ogniti, če je le mogoče. Kadar se znajde v konfliktu ali pod pritiski raznih vrst, še zateka k pravilom in predpisanim postopkom. Stvari in ljudje ocenjujejo logično in racionalno in je tudi sprejemljiv za logične in racionalne razloge. To ga včasih vodi v razpravljanje in prerekanje. Spretnost v medosebnih odnosih ne šteje za pomembno. Njegovi podrejeni pogosto menijo, da jim ne daje potrebnega priznanja za njihovo delo. Zadržani vodja gleda na svoje podrejene manj kot na ljudi in bolj kot na dele delovnega sistema. Ljudi kaznuje tako, da jim odvzame oblast (položaj), ki so jo prej imeli. Podcenjuje potrebe po inovacijah, zato ga pogosto imajo za sužnja pravil. Najbolj se boji, da

bi bil čustven, mehek ali odvisen od mnenja drugih. Pri drugih mu je najbolj neprijetno, če reagirajo čustveno ali če kršijo običajni red v odnosih.

2. Socialno usmerjeni vodja je proti drugim odprt. Uživa v dolgih razgovorih, ker ima to za način, da druge bolje spozna. O svojih podrejenih skuša izvedeti čim več. Pri tem ne štedi svojega časa. Na organizacijo gleda v prvi vrsti kot na socialni sistem in ocenjuje svoje podrejene po tem, kako razumejo druge. Svoje nadrejene ocenjuje po tem, kako kažejo prisrčnost do podrejenih. Na sestankih podpira druge, skuša ublažiti nasprotja in spodbuja druge, da bi dali čim več od sebe. Primeren je zlasti za vodenje strokovnih delavcev (strokovnjakov), za nekatere vrste izobraževalnega in razvojnega dela in za delovna mesta s koordinacijskimi nalogami in z malo oblasti, kjer je mogoče uspeti le z dobrimi odnosi. Zelo nerad dela na delovnih mestih, ki zahtevajo malo stika z drugimi. Pri takem delu odpove, ker išče stike z ljudmi v škodo uspešnosti svojega dela. Njegovi podrejeni z njim dobro sodelujejo, deloma zaradi vzgleda, ki ga daje, deloma pa zato, ker jim spregleda napake in gladi konflikte s prijaznostjo. Pod pritiskom postane odvisen od drugih in nerazpoložen. Podrejeni običajno radi delajo zanj, vendar pogrešajo njegovo usmerjenost. Svoje podrejene običajno kaznuje tako, da se zanje ne zanima več. Medtem, ko tak vodja ljudi zelo ceni, podcenjuje organizacijo in njeno tehnologijo. Njegova slabost je sentimentalnost in boji se, da bi ga drugi zavrnili, kot se tudi boji, da bi le-ti prišli v spor z drugimi.

3. V naloge usmerjeni vodja skuša gospodovati drugim. Svojim podrejenim daje mnogo ustnih navodil. Zanj je pomembna le neposredna sedanost. Istoveti se z nadrejenimi in s tehničnim sistemom podjetja. Bolj poudarja tehnološke zahteve kot človeške odnose. Podrejene ocenjuje po njihovi produktivnosti, nadrejene pa po sposobnosti, kako uporabljajo svojo oblast. Na sestankih je zelo aktiven, predlaga, ocenjuje in veliko zapoveduje. Zelo je primeren na primer za vodstvo proizvodnje ali prodaje, kjer je treba dati navodila. Ne znajde se dobro na položajih, kjer ima malo moči, ker tedaj ne more preprosto zapovedati ljudem, kaj naj storijo. Njegovi podrejeni hitro spoznajo, da pri njem le rezultati nekaj veljajo in da lahko pričakujejo kazni, če delajo napake. Konflikte hoče zadržati s pritiskom in gospodovati hoče tudi v drugih napetih situacijah. Prepričan je, da je največ moči doseči z nagrajevanjem. Verjame tudi, da so kazni najboljši način, s katerim odvrne ljudi, da ne napravijo, česar ne bi smeli. Njegovi podrejeni se pogosto pritožujejo, da nimajo dovolj informacij. V naloge usmerjeni vodja pogosto pozablja, da so tudi drugi ljudje neodvisna bitja. Ljudi ne ceni dovolj, in ne tako, kot le-ti pričakujejo. Njegova glavna slabost je, da se prepira z drugimi takrat, ko bi stvari moral drugače reševati. Takšen vodja tako nagla zdravo uporabo moči, da se

najbolj boji, da bi to moč izgubil. Druge rad sumi, da nočejo delati.

4. Vodja, ki združuje oboje (usmerjenost v naloge in v ljudi), želi postati integralen del organizacije. Deluje predvsem združevalno in se trudi, da bi bil pri delu tesno povezan s posamezniki in skupinami. Rad razpravlja z drugimi o ciljih skupine in zato sklicuje sestanke. S pomočjo teh skuša doseči komuniciranje v obeh smereh. Usmerjen je v prihodnost. Ker se ne meni resno za položajne razlike, se močno istoveti s svojimi sodelavci in naglašata teamsko delo. Teamsko delo in druge podobne metode uporablja zato, da bi združil individualne potrebe s tehnološkimi zahtevami. Svoje podrejene ocenjuje po njihovi pripravljenosti za sodelovanje v teamu. Svojega predstojnika ocenjuje po njegovi spretnosti pri teamskem delu. Delo odborov skuša uporabljati zlasti za postavljanje standardov za skupinske rezultate, za preizkušanje sodelovanja in namenom članov teama ter za njihovo motivacijo.

Najbolj primerno delo zanj je vodstvo drugih delavcev, ki morajo med seboj sodelovati. Najmanj je primeren za pretežno rutinsko delo. Poskuša doseči, da se njegovi podrejeni učijo iz napak, za napake pa jih ne kaznuje. Tak vodja je bolj zainteresiran za raziskovanje vzrokov konfliktov, kakor da bi se jim izognil, jih blažil ali dušil. V zelo napetih situacijah skuša odložiti rešitev. Druge skuša kontrolirati tako, da predlaga skupne ideale ali da sklepa kompromise. Zaradi takega njegovega stila vodenja in poudarjanja skupine se njegovi podrejeni pogosto ne čutijo dovolj samostojni. Na eni strani uporablja kot motivacijo ideale, na drugi strani skuša pri kaznovani osebi zbuditi občutek izgube samospoštovanja. Včasih podcenjuje potrebo po samostojni akciji in uporablja metode sodelovanja tam, kjer ne ustrezajo. Najbolj se boji, da ne bi bil vključen v tok stvari, boji pa se tudi, da bi drugi postali nezadovoljni.

Že bežna analiza teh osnovnih stilov vodenja nam pokaže, da je neuspešen. Stopnja uspešnosti je tretja dimenzija v Reddinovem tridimenzionalnem modelu stilov vodenja. Tudi stopnja uspešnosti lahko označimo z 0 do 4. Glede na bolj ali manj uspešno uporabo določenega osnovnega stila vodenja, dobimo izvedene štiri uspešne in štiri neuspešne stile vodenja. Ti so:

1. Birokratski stil vodenja je uspešna zvrst zadržanega vodenja s stopnjo uspešnosti od 2 do 4. Ime izhaja iz Webrovega pojma birokrata, ki ima pozitiven pomen. Značilnosti »birokrata« so: upošteva predpise, pravila, standardne postopke; je zanesljiv in trden; vzdržuje sistem organizacije in skrbi zanj; gleda na podrobnosti in je učinkovit; je racionalen, logičen, obvladan, pravičen, korekten in natančen.

2. Dezerterski stil vodenja je zadržani stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 0 do 2. Značilnosti »dezerterja« so: zadovolji se s tem, da se drži predpisov, ima minimalne rezultate, si ne prizadeva, da bi dosegel boljše rezultate; izogiblje se obveznostim, odgovornosti in sodelovanju; malo-

krat daje koristne predloge in sugestije; ni ustvarjalen, ni originalen, je ozkosrčen, ovira druge v ustvarjalnosti, otežuje stvari; upira se spremembam, ne sodeluje, ni komunikativen.

3. Razvijalski stil vodenja je socialno usmerjeni stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 2 do 4. Značilnosti »razvijalca« so: vzdržuje široko odprte komunikacijske kanale, zna poslušati; razvija in spodbuja talente drugih; razume druge, jih podpira; dobro dela z drugimi, sodeluje; drugi mu zaupajo, tudi sam jim zaupa.

4. Misijski stil vodenja je socialno usmerjeni stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 0 do 2. Značilnosti »misijskega« so: izogiba se konfliktom; je ljubeznen, prijazen, prisrčen; teži, da bi ljudem ugajal, odvisen je od njih; stvari olajšuje; izogiba se iniciativi, je pasiven, ne daje nobenih navodil; rezultati, delovni standardi in kontrola ga ne zanimajo.

5. Benevolentni avtokratski stil vodenja je v naloge usmerjeni stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 2 do 4. Značilnosti »benevolentnega« (dobrohotnega) avtokrata so: je odločen, kaže iniciativo; je delaven in energičen; zna delo končati, izpolnjuje svoje obveznosti; ocenjuje količino, kakovost, razsipanje in čas; zaveda se stroškov, usmerjen je v dobiček in prodajo; dosega rezultate.

6. Avtokratski stil vodenja je v naloge usmerjeni stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 0 do 2. Značilnosti »avtokrata« so: je kritičen, rad grozi; sam odloča o vsem; zahteva pokorščino, duši konflikte; pričakuje od vsake akcije neposredne rezultate; komunicira le enosmerno — navzdol, deluje brez posvetovanja; ljudje se ga bojijo in ga ne marajo.

7. Voditeljski stil vodenja je združeni (integrirani) stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 2 do 4. Značilnosti »voditelja« so: uporablja teamsko delo pri odločanju; ustrezno uporablja metode sodelovanja, prepriča ljudi, da se sami obvežejo za določene cilje; spodbuja k večji učinkovitosti; usklaja delo drugih.

8. Kompromisarski stil vodenja je združeni stil vodenja s stopnjo uspešnosti od 0 do 2. Značilnosti »kompromisarja« so: zlorablja sodelovanje (samoupravljanje); je omahljiv in mehak; izogiba se odločitvam, sprejema nedoločne, kompromisne odločitve; poudarja odnose in delovne naloge v neustrezni situaciji; je »idealist«, dvoličen, ljudje mu ne zaupajo.

Vodilni delavci uporabljajo pri vodenju pogosto več stilov oziroma mešanico več opisanih stilov. Vendar nekatere poteze pri njih prevladujejo. Za vsakega vodilnega delavca je pomembno, da pozna sebe in da ve, kakšen stil uporablja in kateri stil je pri njem dominanten. Prevladovanje določenih stilov vodenja ni značilno le za posameznika, ampak tudi za nekatere organizacije oziroma vsak izmed opisanih stilov vodenja lahko uspešen, lahko pa tudi skupine vodilnih delavcev. Raziskave so pokazale, da obstajajo v različnih podjetjih in organizacijah različni profili stilov vodenja, s čimer lahko delno pojasnimo tudi večji ali manjši uspeh zadevne organizacije. Koristno je,

(Dalje na strani 7)

Športne igre železarjev

Že devetič so se v plemenitem tekmovalju srečali športniki naših treh železarn. Organizator je bila tokrat Železarna Jesenice, ki je dne 16. septembra letos to nalogo odlično opravila.

Športne igre predstavljajo eno najbolj manifestativnih oblik sodelovanja in prijateljstva med kolektivi združenega podjetja. Istočasno pa pomenijo krepitev prizadevanj za še večji razmah športne rekreacije. Da pa bi postale resničen odraz športne rekreacije in aktivnosti v delovnih kolektivih naj bi organizatorji razmislili o tem ali ne bi kazalo v bodoče prilagoditi vsebino oziroma sistem iger temu.

Tekmovalne panoge so letos ostale iste, kot so bile v preteklem letu. Skupaj je letos tekmovalo 158 športnikov in športnic. V »kraljici športov« — atletiki so bili doseženi naslednji rezultati:

V teku na 100 m je s časom 12,1 sek zmagal Jeseničan Jelovčan Jani. Naša predstavnik Robič Branko, s časom 12,2 in Špegeč Peter s časom 13,0 sta zasedla tretje in četrto mesto. Ekipno: Jesenice 11 točk, Štore 7 točk in Ravne 3 točke.

V teku na 1000 m nam je edino zmago v atletiki priboril Kelenc Tone s časom 2:46,3. Naš drugi tekač pa je bil s časom 2:53,0 šesti. Ekipno: Ravne 8, Štore 7 in Jesenice 6 točk.

Pri skoku v daljino so se naši atleti najslabše odrezali: Špegeč Peter s skokom 505 cm in Lubaš Franc s 465 cm sta pristala na petem in šestem mestu. Zmagal je Čebašek Jože iz Jesenic s skokom 575 cm.

Ekipno: Jesenice 10 točk, Ravne 8 točk in Štore 3 točke.

Pri skoku v višino kjer je zmagal Jeseničan Poljšek Pavel s 160 cm smo lahko z uvrstitvijo naših dveh predstavnikov na drugo in četrto mesto zelo zadovoljni: Robič Branko je skočil 150 cm in Pisaneč Štefan 145 cm.

Ekipno: Štore 8 točk, Jesenice 8 točk in Ravne 5 točk.

V metu krogle je bil najdaljši Kristan Ivan iz Raven s metom 12,32 m. Škorjanc Franc (10,77 m) in Potočnik Albin (10,56 m) pa sta bila četrta in šesta.

Ekipno: Jesenice 9 točk, Ravne 8 točk in Štore 4 točke.

V balkanski štafeti kjer smo pričakovali zmago smo se morali s časom 3:47,0 zadovoljiti z drugim mestom. Prva je bila štafeta iz Raven s časom 3:42,0.

Ekipno: Ravne 6 točk, Štore 4 točke in Jesenice 2 točki.

V skupni uvrstitvi v atletiki so bili najboljši športniki Jesenic, ki so zbrali 46 točk, drugi so bili Ravenčani z 38 točkami in tretji naši s 33 točkami.

V kegljanju pri ženskah so ekipno presenetljivo zmagale kegljačice iz Raven s 680 keglji. 613 kegljev, kolikor so jih podrla naše kegljačice je zadostovalo le za drugo mesto; Jeseničanke pa so bile s 555 podrtimi keglji tretje.

Nekaj posamičnih rezultatov: 1. Mlinar Zvonka (Ravne) 134, 2.

Prinčič Medika (Ravne) 117, 3. Krajnc Dragica (Štore) 115 in 4. Perpar Milica 115 kegljev.

V odbojki je naša ženska ekipa izgubila obe srečanji in sicer z Ravnami 2:1 in Jesenicami 2:0. Ekipa iz Raven, ki je premagala tudi Jeseničanke se je tako uvrstila na prvo mesto.

Nogomet — moški nad 30 let: Z neodločnim rezultatom 2:2 v tekmi z Jeseničani so se naši nogo-

metaši uvrstili na tretje mesto. Tekmo z Ravnami pa so izgubili z rezultatom 3:1. Srečanje Ravne — Jesenice se je tudi končalo z neodločnim rezultatom 1:1. Tako so bili z eno dobljeno in eno neodločeno tekmo Ravenčani prvi, Jeseničani pa z dvema neodločnima drugi.

V košarki so si naši fantje z dvojno zmago priborili prvo mesto. Srečanja so se končala takole: Štore — Jesenice 53:49, Štore — Ravne 55:39 in Jesenice — Ravne 59:37.

V streljanju je bila naša ženska ekipa s 431 krogi druga, za

Jeseničankami s 471 krogi in pred Ravenčankami s 319 krogi. Posamično je imela najboljši rezultat Kralj Majda (Jesenice) 255 krogov, tretja je bila Kavka Lidija s 227 krogi in sedma Šoster Sonja 204. Kot ženska je bila tudi naša moška strelska ekipa druga. Zmagali so Jeseničani z 943 krogi, Štore 805 krogov in Ravne 674 krogov.

Najboljši posamični rezultat je imel Jeseničan Otrin Janez — 260 krogov. Naš Dečman Vili se je z 236 krogi uvrstil na četrto mesto, Dečman Mišo je bil s 197 krogi deveti, Bule Vinko s 191 krogi deseti in Kočvar Ivan s 181 krogi enajsti.

VABIMO VAS V VRSTE NAŠIH TELOVADCEV IN ŠPORTNIKOV

Nešetokrat smo že povedali in napisali, kako potrebni smo vsi po vrsti čim več gibanja in to prečunanega, načrtnega razgibanja, ali kakor pravimo sistematičnega urjenja naših mišic. To nam pomeni obenem razvedrilo, sprostitvev, krepitev telesnih in duševnih zmogljivosti.

Starejši se ogrevajo za rekreacijo, nekateri pa tudi še za redno telesno vzgojo in šport. Tem bolje. Toda mlademu človeku je telovadba nujno potrebna. Najprej naj se navadi sistematične telesne vzgoje, potem pa naj se odloči za ustrežno vrsto športa.

Z novim šolskim letom so otroci že pričeli z redno telovadbo. Zakaj ne bi posvetili telesni vzgoji še več časa?! Vključimo jih v vrste Telovadnega in športnega društva Partizan—Kovinar v Štorah, kjer imajo na voljo lepo, ustrezno telovadnico in prikladen športni stadion. Tu bodo pod vodstvom vodnikov in trenerjev redno, sistematično vadili od najpreprostejših do zahtevnejših vaj in vrst športa. O tem ne govorimo zgolj zato, da bi delali reklamo za TVD Partizan — Kovinar, temveč predvsem zato, ker je nujno, da se vse bolj zavedamo, kako je telesna vzgoja obenem s športom prepotrebna za zdrav razvoj človeka od najzgodnejše mladosti do poznih let. Malčki se še pred šolsko obveznostjo navadijo na družabne igre, pozneje na primerno in vse zahtevnejšo in ustrežnejšo telesno vzgojo in šport.

Tako se že dete in otrok navadi na življenje v družbi, na red in določeno disciplino, privaja se na družabnost, na iskrenost, na tovarništvo na sistematično delo. Sistematično pa pomeni urejeno, smiselno, zato tudi zadovoljivo, uspešno. Ne pretiravamo, če rečemo, da se otrok v pravi družbi nauči marsičesa lepega in koristnega. Znebi se nekaterih slabih razvad, ali celo ponesrečenega značaja, kakor so zakrknjenost, zaprtost vase, nagnjenje k laži, egoizem, potuhnenost, nagnjenje k razgrajanju, neprikljivost in podobno. Vse to vsaj zbledi v družabni igri in sistematičnih vajah pod ustreznim nadzorom. Otroek se navzame novih navad, ki približajo lepemu vedenju in ga vključujejo v družabno življenje. Vsi vemo, da preživljajo otroci v razvojnih fazah razne krize, ki jih osamljeni le težko prebolijo, veliko lažje pa jih prebrodijo, če preživljajo proste ure v družbi, v skupinskih igrah pod nadzorom.

Ne trdimo, da je z vključitvijo v vrste telovadnega ali športnega društva otrok rešen vseh težav, da so vseh skrbi in težav rešeni tudi starši in vzgojitelji. Zato pa drži tembolj, da je lažje otroka vzgajati s skupnimi prizadevanji staršev, šole in telesno-vzgojnih organizacij, oziroma društev, vzgojno varstvenih ustanov in zavodov. Potrebna je torej povezava med vsemi naštetimi dejavniki, na katerih leži skrb in dolžnost za otrokov zdrav razvoj. V telovadnici in na igriščih so dani le številni pogoji za zdrav otrokov razvoj, če se mu bomo vsi posvetili. Veliko lažje se odkrije pri otroku kakšna pomanjkljivost in neljuba razvada, če bomo vsi nad njegovim razvojem.

Povemo naj še to, da so vsi oddelki, vse sekcije TVD Partizan—Kovinar pričele z vadbo. Pridite na igrišča in v telovadnico, povežite se s tajnikom društva tov. Tinetom Vebrom, informacije dobite tudi pri tov. Franju Kavki v kadrovske sektorju železarne.

To velja tudi za tiste odrasle, ki bi se radi vključili v oddelke, ki se pečajo z rekreacijo in skrbijo za zdrav oddih, razvedrilo in šport. Tov. Tine Veber jim je v pisarni poleg zdravstvene postaje v Štorah vedno na razpolago. Tam dela tudi tov. Branka Ramšakova, ki vam bo povedala, kje se nahaja tov. Tine Veber, če ga ni v pisarni. Kot referent za rekreacijo je namreč zelo zaposlen in ne more biti vedno v pisarni. R. U.

KEGLJIŠČE OBNOVLJENO

V Štorah je kegljaška sekcija ena najštevilnejših in najaktivnejših sekcij TVD Partizan—Kovinar. Že znanim ekipam starejših članov, kjer je vključenih tudi dosti mladincev, ženski ekipi in tekmovalni ekipi moških, se je letos pridružila še ekipa Šolskega izobraževalnega centra. Vse ekipe že redno trenirajo, čeprav se je sezona pravzaprav šele pričela. Nekateri člani sekcije se še niso vključili v redne treninge, zato me je vodja kegljačev, tov. Jože SIVKA zaprosil, naj v tem članku opomnim tiste, ki ne prihajajo k treningom, naj bodo disciplinirani in naj se čimprej zopet vključijo v redne treninge.

Sicer pa je na obnovljenem kegljišču kar živahno, saj tu trenirajo tudi kegljači iz Celja, tako ekipa Cinkarne, Eleganta, Vodne skupnosti, »Tehnomercatorja« in celo člani kegljaške kluba iz Šempetra v Savinjski dolini.

Ko so kegljišče obnavljali, se je izkazalo, da bodo obnovitvena dela veliko zahtevnejša, kot so v začetku načrtovali; treba je bilo opraviti veliko težaškega dela pri razkopavanju starih prog, oziroma stez (kegljišče je tristezno). Na pomoč so priskočili kegljači sami, opravili so 296 ur prostovoljnega dela. In kdo bi preračunal, koliko ur je prebil na kegljišču naš Jože, ali po domače Pepi Sivka? Nenehno je bil prisoten in skrbel, da se je vse delo opravljalo temeljito, veščno in zato tudi zadovoljivo.

V dneh 9. in 10. septembra pa se je odvijalo na obnovljenem ke-

gljišču tudi občinsko tekmovalje posameznic na 100 lučajev. Prvo mesto je zasedla članica TVD Partizan—Kovinar iz Štor Magda URHOVA, drugo mesto pa prav tako članica našega društva tov. Janja MARINČEVA.

Urniki treningov pa je naslednji:

Ponedeljek: od 14. do 17. ure ŠIKC Štore, od 17. do 19. ure rekreacijski oddelek, od 19. do 20. ure novinke in novinci, od 20. do 22. ure članice zvezne lige.

Torek: od 14. do 16. ure starejši člani, od 16. do 22. ure člani.

Sreda: od 15.30 do 17.30 Cinkarna Celje, od 17.30 do 20.30 Vodna skupnost Celje, od 20.30 do 22.30 Tehnomercator Celje.

Četrtek: od 16. do 17. ure novinke in novinci, od 17. do 18.30 članice, od 18.30 do 20.30 kegljaški klub Šempeter, od 20.30 do 22.30 Elegant Celje.

Petek: od 14. do 16. ure starejši člani, od 16. do 22. ure I. ekipa člani.

V soboto in nedeljo prosto kegljanje.

R. U.

O DIETNI MALICI

Uredništvo je prejelo nepodpisano (anonimno) pismo, v katerem nepodpisani piše o dietni malici. Ker nepodpisanih pisem ne objavljamo, smo ga oddstopil vodstvu splošnega sektorja.

Uspeh na republiškem prvenstvu

Na piranskem kegljišču v hotelu »Punta« se je odvijalo 16. in 17. tega meseca republiško prvenstvo kegljavk za posameznice. Vsaka tekmovalka je nastopila dvakrat. Udeležba je bila tokrat rekordna, kar 79 tekmovalk se je borilo za čim boljše uvrstitev, med njimi zelo visoko število mladih tekmovalk, ki so se še posebno izkazale. Mnogim izkušenim tekmovalkam, tudi državnim reprezentantkam so prekrizale marsikakšen račun. Toda bivša državna prvakinja, Eva Ludvig je bila tudi tokrat v dobri formi in se ni dala. Z 889 podrtimi keglji (435 in 454) je ponovno dokazala, da je še vedno naša najboljša tekmovalka, postala je republiška prvakinja. Čestitamo!

Ni odveč, če omenimo še drugo zastopnico Partizan-Kovinarja iz Štor, Janjo Marinc, ki je zasedla zelo dobro 5. mesto. Vzpodbudno za ostale kegljavke iz Štor.

Razveseljivo pa je, da so se od naših treh udeleženk republiškega tekmovanja vse tri plasirale za tekmovanje na državnem prvenstvu, ki bo v dneh 21. in 22. oktobra letos, to so Ludvigova, Marinčeva in Urhova. To je namreč edinstven primer, saj so nekatera društva poslala na republiško prvenstvo številnejša zastopstva, za državno prvenstvo pa se jih je plasiralo zelo malo, ali pa nobena. Tudi za ta podvig jim iskreno čestitamo!

odmevi

ZA LEPŠE ŠTORE

V 7. številki Železarja je komisija za lepši videz naselja objavila rezultate prvega ogleda naselja Štore. V sestavku je prišlo do neljube pomote pri navajanju hišnih števil, zaradi tega pa do napačnega pripisovanja pomanjkljivosti pri posameznih hišah. Tako smo objavili, da v stanovanjskih blokih št. 76, 77 in 78 skoraj nobena stranka ne goji cvetja. Kritika, da skoraj nobena stranka ne goji cvetja, je bila namenjena stanovalcem bloka številka 73, predvsem zahodni strani. Kritika glede skladovnic drv pri hišah pa četvorčku št. 68 in

blokom 76, 77 in 82, dočim stanovanjski blok št. 78 sploh ni sodil v »Železarja«. Komisija se opravičuje stanovalcem v blokih 76, 77 in 78 glede gojitve cvetja in prosi za razumevanje in aktivno sodelovanje.

Vse ostale navedbe v kritičnem sestavku pa ostanejo nepreklicno v veljavi. Komisija bi se za nastalo pomoto opravičila prizadetim stanovalcem že v 8. številki »Železarja«, žal pa so zaradi dopustov člani komisije dobili »Železarja« tako pozno, da popravek oziroma opravičilo ni bilo možno.

Kako in kdaj lahko postanem športni ribič

Marsikaterega člana naše delovne skupnosti bo najbrž zanimal kriterij za sprejem v članstvo, katerega bom v teh nekaj vrsticah napisal. Športni ribič lahko postane vsak delovni človek ne glede na spol. Prošnjo za sprejem v članstvo naj naslovi na tisto ribiško družino, v kateri misli izvajati ribolov in to najkasneje do novembra meseca vsako leto. Družina bo njegovo prijavo obravnavala in če ni imel kdajkoli prekrškov pri izvajanju ribolova, je njegov sprejem zagotovljen. Prvo leto so sicer nekoliko večji finančni izdatki, saj je treba odšteti za pristop cca 150 din; organizacijski prispevek cca 100 din in kasneje v ribolovni sezoni za dvig ribolovnice tudi cca 100 din. Poleg tega je še potreben meseca marca opraviti ribiški izpit, kjer plača 15 din izpitne takse. Tu je še ribolovni pribor, ki ga je moč

dobiti v vseh naših športnih trgovinah in je še sorazmerno poceni.

Zgoraj navedeni zneski se nanašajo samo na ribiško družino Voglajna, v ostalih ribiških družinah pa so kriteriji za sprejem v članstvo oziroma plačila nekoliko večja.

Pa še nekaj podatkov o ribiški družini Voglajna, katere sedež je v Štorah. RD je bila ustanovljena leta 1955, v začetku do leta 1958 kot sekcija, nato pa kot samostojna družina v sklopu rejonске zveze Celje. Število članstva je od začetnih 25 naraslo do danes preko 150 članov in mladincev. S smotnim upravljanjem in gospodarjenjem je kljub naraščajočemu prilivu članstva število rib v potoku Voglajna zelo zadovoljivo in znaša celokupni letni odlov rib okoli 1500 kg. Seveda pa pri tem ne smemo pozabiti, da za ves denar, ki ga prejme od prodanih ribolovnic, družina zopet kupi ribe in jih vlaga v odprte revirje, saj tudi letni vložek rib v Voglajni znaša približno 1000 kg. Pretežno so to krapi, ki dosežejo že pri samem vložku tudi preko 1 kg. Naj še naštejemo vrste rib, ki žive v Voglajni — to so: ščuka, smuč, som, krap, linj, podust, klen, mrena in platinca ter vrsta ribjega drobiža. Za vse našteje ribe je predpisana lovna mera in čas, kdaj se jih sme loviti, vse to mora pač vsak ribič vedeti na pamet in se ravnati po pravilih, ki jih določa zakon o sladkovodnem ribištvu.

Člani našega delovnega kolektiva! Kot smo že omenili, do novembra meseca je še čas, lahko se včlanite v ribiško organizacijo, ne bo vam žal. Za 17 din pa vsako lahko ribari v Voglajni. Dnevne ribolovnice se dobijo na sedežu družine, v gostilni Gologranc v Vrbnem in v gostilni Pevec v Šentjurju.

B. M.

VAŽNO OBVESTILO!

Ugotavljamo, da so pristojni v podjetju največkrat prepozno obveščeni o predvideni odstotnosti z dela delavca zaradi vpoklica na vojaške dolžnosti (vaje ali drugo) in to povzroča motnje v organizaciji proizvodnega procesa oziroma poslovanja. Da bi v prihodnje lahko pravočasno uredili potrebno v zvezi z odsotnostjo delavca z dela, mora član našega delovnega kolektiva, ko prejme kakršnokoli vabilo ali poziv, s katerim je predvidena odsotnost z dela, o tem v roku 24 ur obvestiti oddelek za delovna razmerja v kadrovskem sektorju. Obvestilo lahko delavec opravi tudi preko svojega neposrednega vodje dela (delovodje). **Opuščitev takega obvestila se smatra za kršitev delovne dolžnosti.**

Kadrovski sektor

Tov. Avgust Ulaga, upokojenec z Lipe je poslal uredništvu »Štorskega železarja« dolg dopis v zvezi z ugotovitvijo komisije za lepši videz Štor. V prvem delu dopisa navaja pripombe, na katere pa je že predsednik komisije tov. Ignac Korošec odgovoril v današnji številki »Štorskega železarja«, ko so se javili stanovalci bloka št. 76 z Lipe v 8. številki »Železarja«. Zato teh navedb tov. Ulage ne bi navajali.

V drugem delu svojega dopisa pa tov. Ulaga ugotavlja:

»Res pa je, da je nujno potrebno v stanovanjskem naselju Lipa uvesti neko redarsko službo, ker je postala Lipa že kar celi »TEKSAS«. Odkar so pri nas pričeli z izdelovanjem »mini-mopedov«, so si jih otroci nabavili in sedaj prirejajo po Lipi dirke in pri tem celo odpirajo izpušne cevi, da je ropot še hujši. Mislim, da bi zoper takšen nemir in kraval moral nekdo nastopiti in to strogo prepovedati. Tudi avtomobilisti dirkajo po Lipi kot na dirkališču, na cesti pa se igrajo majhni otroci. Res čudež, da še ni prišlo do hujše nesreče, do česar pa lahko pride, potem bo pa prepozno.

Zavedati se moramo, da je naselje LIPA naseljena z delavci, ki delajo v Železarni in tudi na nočnih izmenah. Ker so ti ljudje prisiljeni podnevi spati, menim, da je nujno, da merodajni skrbijo, da bo podnevi v naselju vladal potreben mir, da delovnim ljudem ne bo kraten prepotreebn počitek. Menim, da je to tudi v interesu podjetja.

Res pa je tudi, da ne samo na LIPI ampak tudi v Štorah še vedno vlada nered. Zelenice niso urejene, nasadi so zanemarjeni, avtomobili in ostala motorna vozila vozijo kar čez zelenice, parkira kjer kdo hoče in tudi drva pred hišami niso v okras.

Vse to pa bi se dalo urediti, kakor že navedeno, s strogo redarsko službo, ki bi morala imeti pooblastila za eventualno kaznovanje kršiteljev.

Glede vožnje z motornimi vozili po Lipi bi bilo nujno postaviti prometne znake za omejitev hitrosti. Ko sem nekega avtomobilista pri vožnji cca 80 km na uro opozoril da je hitrost prevelika, mi je odgovoril: »kje pa je znak za omejitev hitrosti?« Moral sem biti tiho.

Za takšne stvari naj bi se brigala komisija in res gledala na

izboljšavo in lepoto naselja, vendar pa naj bo vsaka ugotovitev realna in vsaka izjava o pomanjkljivostih podpisana od članov komisije.

Kakor se »komisija«, ki je ugotovila da na stanovanjskih blokih št. 76, 77 in 78 na balkonih ni nobenega cvetja ni upala podpisati, se jaz, ki sem to napisal upam podpisati s polnim imenom.

Avgust Ulaga, upok. železarne Štore

Uspešni in neuspešni stili vodenja

(Nadaljevanje s 5. strani)

če lahko vodilne osebe ocenijo tudi druge — zlasti svoje podrejene, kakšen stil vodenja uporabljajo.

Ko proučujemo stil vodenja pri sebi in drugih, bomo pogosto opazili, da je ista lastnost v neki situaciji dobra, v drugi slaba. Že jezikovno imamo izraze za iste človekove lastnosti, ki so uporabljene v različni situaciji, enkrat pozitivne in uspešne, drugič negativne in neuspešne.

Takšnji pari izrazov so na primer:

Bolj uspešen	Manj uspešen
prisrčen	pompoznen
fleksibilen	trd (rigiden)
resen	ozek
trden	konservativen
posloven	zaletav
redoljuben	mehek
napreden	gospodovalen
čuteč	sentimentalen
dinamičen	omahljiv

Ker različnim situacijam ustrezajo različni stili vodenja, je za vsakega vodilnega človeka posebno pomembna fleksibilnost vodenja, to je prilagajanje stila vodenja. Fleksibilnost stila vodenja ne smemo zamenjavati z omahljivostjo pri vodenju, to je lastnostjo, da vodilna oseba menja stil vodenja, kadar naleti na težave, četudi tega ni treba oziroma je to slabo.

ŠTORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni in glavni urednik Stane Očvir — Urednik Rudolf Uršič — Uredniški odbor: dipl. ing. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Očvir, Stane Sotler, Rudolf Uršič, dipl. ing. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tisk: AERO kemična in grafična industrija Celje

KADROVSKE VESTI

V mesecu avgustu so bile naslednje kadrovske spremembe v naši delovni organizaciji:

Iz JLA so se vrnil:

RENČELJ Miroslav, obratni električar, elektroobrat, KOLARŽIK Drago, delavec, energetski obrat, GABER Franc, delavec, jeklarne, KRISTAN Stanislav, delavec, valjarna I, ARTIČEK Rafael, strojni ključavničar, mehanična delavnica, KOVAČ Jožef, delavec, livarna sive litine, SALOBIR Hinko, delavec, valjarna I, ROBIČ Franc, delavec, livarna valjev, KOVAČ Julijo in BARIČ Anton, oba obratna električarja v elektroobratu, FELICIJAN Miran, strojni ključavničar, mehanična delavnica.

Novi člani delovne skupnosti:

V jeklovleku: KROFLIČ Zdravko, delavec v obdelovalnici valjev, KARMUZELJ Karl, PK vrtalec, LUDVIK Alojz, KV varilec, POPEK Marko, PK strugar, MERNIK Milan, KV strugar na elektroplavžu, STOJAN Jožef, delavec, BELINC Ivan, delavec v kalibrirnici, LUŽAR Vladimir, KV strugar, KOKLIČ Martin, KV strojni ključavničar v elektroobratu, SINKOVEČ Anton, FAJDI-GA Marko, oba obratna električarja, REDNJAK Jožef, elektromehanik.

V metalografskem laboratoriju: VOK Jožef, urar.

V jeklarni: TERGLAV Alojz, MULEC Slavko, oba NK delavca. V valjarni I: BALIJA Isen, HOSTNIK Robert, oba NK delavca.

V livarni valjev: ROBIČ Franc, PLAVČAK Alojz, ČATER Marjan — vsi NK delavci.

V šamotarni: VODUŠEK Drago, delavec.

V energetske obratu: KRIVONOG Zlatko, KV strojni ključavničar.

V tehničnem sektorju: KOŠIR Peter, strojni tehnik — kot pripravnik, v komercialnem sektorju OTOREPEČ Ljubica, absolvent VEKŠ — pripravnica, v finančnem sektorju KOPRIVC Vida, NS uslužbenka.

V komunalnem oddelku ROMIH Gabrijela, čistilka, PODGORŠEK Miroslava, krojačica, v stanovanjski enoti, LIPOVŠEK Majda, natakarica — gostinska enota, BRENK Andrej, delavec na elektroplavžu, BOBEK Rudolf, PK žerjavovodja v UOS, PAJEK Ciril, delavec v livarni sive litine.

Vsem novoprišlim želimo kar najboljše počutje med nami.

Na odslužitev kadrovskega roka v JLA so odšli:

BEVC Marjan, delavec iz livarne sive litine, ZUPANC Mirko, delavec iz valjarne I, CMOK Franc, delavec iz OTK, NUNČIČ Ivan, obratni električar iz elektroobrata, KOPRIVC Jože, delavec iz livarne valjev, POTOČNIK Vincenc, delavec iz livarne valjev, PERC Vid, žerjavovodja iz valjarne I, NOVAK Anton, obratni električar iz elektroplavža, JAZBINŠEK Anton, delavec iz valjarne I, ARZENŠEK Jože, delavec iz livarne I, DJURČIČ Dušan,

elektromehanik iz elektroobrata, MULEJ Anton, delavec iz valjarne I.

Zaradi samovoljne zapustitve dela so bili izključeni iz delovne organizacije:

OBREZ Mihael, delavec iz valjarne II, PERC Stanislav, delavec iz livarne valjev, RAITMAJER Mirko, PK avtogeni rezalec iz jeklarne, CMAGER Ivan, delavec iz elektroplavža, ŠEVIČ Dušan, delavec iz livarne sive litine, SELČAN Viljem, delavec iz livarne sive litine, OCVIRK Branko, PK strojni ključavničar iz obdelovalnice litine, KAMENSEK Rudolf, delavec iz prometa, ERIC Nedo, delavec iz livarne valjev, GOLČER Drago, strojni ključavničar iz livarne valjev, ČOBANOV Radomir, delavec iz obdelovalnice litine, KRESNIK Silva, delavka iz gostinske enote, VOLOVŠEK Hinko, delavec iz elektroplavža, KROFLIČ Ciril, skupinovodja v kalibrirnici.

Naraščaj v družini so dobili:

GOBEC Vlado iz energetskega obrata, TRDIN Beno iz organizacijskega biroja, BOBEK Ivan iz obdelovalnice valjev, TURNŠEK Alojz iz OTK, JURKOŠEK Franc iz stanovanjske enote, TOVORNIK Ivan iz jeklarne, ZABERL Janez iz mehanične delavnice, JURKOŠEK Ivan iz jeklarne, KUMPERGER Ivan iz sklopa MO, RECKO Martin iz valjarne I, ZAKOŠEK Franc iz valjarne II, GUČEK Anton iz elektroplavža. Čestitamo!

Poročila sta se:

PERC Alojz iz livarne valjev in JAZBEC Stanko iz jeklarne. Mnogo sreče na novi življenjski poti!

Naši upokojenci

ANTLEJ FRANC, rojen 3. 7. 1912, na Kalobju, sedaj pa stanuje na Teharjih. Leta 1932 se je izučil za stavbnega mizarja pri privatniku, kjer je še potem naprej delal kot pomočnik in to do 1938. leta, med tem časom je odslužil tudi vojaški rok. Prvič se je zaposlil v naši delovni organizaciji leta 1938 in delal do leta

1941, nato odšel v Graz. Leta 1942 se je vrnil v domovino in se zaposlil v Tovarni avionov v Mariboru, kjer je delal s krajšimi prekinitvami do leta 1945. Dne 19. 7. 1945 se je ponovno zaposlil v Železarni Štore v svojem poklicu, kjer je delal kot mizar, nazadnje v stanovanjsko gradbeni enoti. Dne 31. 8. 1972 je bil starostno upokojen.

ŽAFRAN STANKO, rojen 21. 7. 1928 v Kostrivnici, sedaj stanuje na Hotunjah pri Ponikvi. Do leta 1946, ko se je zaposlil v valjarni, je delal doma. Leta 1949 je odšel

na odslužitev vojaškega roka v JLA, po odslužitvi pa se je ponovno leta 1951 zaposlil v naši delovni organizaciji — delovni enoti valjarna, kjer je delal na raznih delovnih mestih vse do 15. 8. 1972, ko je bil zaradi slabega zdravja invalidsko upokojen kot invalid I. kategorije.

KOMERIČKI MARTIN, rojen 24. 8. 1908 v Košnici pri Deseniču, sedaj stanuje v Štorah. Zelo mlad je začel skrbeti za svoj kos kruha. Delal je pri raznih delodajalcih do 24. 4. 1956, ko se je zaposlil v naši delovni organizaciji. Najprej je delal v valjarni, leta

1958 pa se je premestil v šamotarno, kjer je delal na različnih delovnih mestih do 31. avgusta 1972, ko je bil starostno upokojen.

Upokojenim želimo še mnogo zdravih let ob zasluženih pokojnini.

NEZGODE PRI DELU

ELEKTROPLAVŽ:
KAJTNA Cirilu (2 mes.) je pri vlivanju brizgnilo železo iz kokile in ga opeklo po meči desne noge.

JEKLARNA:
LEŠEK Jakob (8 let). Pri vlivanju je železo škropilo okoli lijaka in ga opeklo na podplat leve noge.

PEVEC Vaclav (1 leto). Pri odpiranju kisika je počila gumijasta cev in ga močno udarila po desnem stegnu.

VALJARNA I:
HOSTNIK Rudi (5 mes.). Pri urejanju ogrodja je valjana palica zadela v odvodni drog ter mu ga zbila pod goleno desne noge.
VOLF Vincencu (2 leti) je stisnilo prste na desni roki pri potiskanju vozička (osebna nepredvidnost!).

VALJARNA II:
FILEJ Venčeslav (1 leto) si je porezal hrbet desne roke pri pripravljanju žice za privezovanje.
GRACNER Albert (1 leto) se je urezal na drugi prst leve roke pri poravnavanju valjanih palic.
POVALEJ Jožetu (2 mes.) je pri zapenjanju gredic stisnilo četrti prst desne roke.

JEKLOVLEK:
ŽAVSKI Jože (2 leti). Pri vlečenju profila mu je luskina prebodla rokavico in porazala prste na levi roki.

LIVARNA I:
TREBOVC Ivana (8 let) je udaril del utrgane verige po desni rami (premala kontrola privezovalnega sredstva).

LIVARNA II:
KLEČ Karlu (21 let) je pri izbijanju peresa iz ulitka padel po nogi železni drog.
ŠKOFLEK Albinu (10 let) je pri obračanju kalupnega okvirja stisnilo drugi prst desne roke.
VERDINEK Marjanju (5 mes.) se je vsul vroč pesek za čevljev

desne noge pri prenašanju ulitka z žerjavom.

MODELNA MIZARNA:
UDUČ Jože (20 dni). Pri obžalovanju na tračni žagi mu je obdelovanec spodrsnil ter je z roko zadela ob žagin list.

OBDELOVALNICA VALJEV:
ČOBANOV Rado (1 dan). Pri razpenjanju valjev na kamionu se je valj zakotalil in mu stisnil sredinec leve roke.

GORENŠEK Jože (10 mes.). Pri obračanju odlitka z žerjavom sta se odpela kavljja tako, da se je odlitek prevrnil poškodovancu po levi nogi.

MEHANIČNA DELAVNICA:
MOČNIK Rudi (12 let). Pri demontaži zračnega cilindra je popustil pritisk v pnevmatični dvigalki in mu stisnil kazalec desne roke. (Slaba organizacija dela).

ELEKTROBRAT:
ROZMAN Kristijan (20 let). Pri izpihovanju elektromotorja je zaradi zaprašene okolice zadela s kolonom v pokrov elektromotorja.

PROMET:
KRAMPRŠEK Rudi (18 mes.) Pri utirjanju federala je podlagal kolo s ploščatim železom, to mu je pritisnilo roko v zapestju ob ogrodje voza (Slaba organizacija dela).

LAVRIHA Vilko (10 mes.). Pri sekanju vijaka je odletel drobec glave sekača in mu poškodoval dlan desne roke (neustrezno orodje!).

EKSPEDIT:
KAMPUŠ Jože (1 dan). Pri razklačanju ingotov mu je zaradi slabe razsvetljave stisnilo kazalec leve roke.

RAZVOJNI ODDELEK:
GRACNER Ljudmila (9 let). Pri čiščenju čaše v vročo kislino, ji je vrela kislina brizgnila na hrbet desne roke.